

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 184/2542

นาย ปรีชา รวม ศิลป์โจทก์ นาง ศุภดา แก่น จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.วิ.อ. มาตรา 37, พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7, ป.วิ.อ. มาตรา 39, พ.ร.บ.ล้มละลายฯ มาตรา 25, พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 78, พ.ร.บ.ล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 25, ป.วิ.อ. มาตรา 195

ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่ศาลจะมีคำสั่งจำหน่ายคดีอาญาได้ คือ คดีอาญาเล็กน้อย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 37 กรณีหนึ่งคดีเล็กน้อยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7 กรณีหนึ่ง และสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 อีกกรณีหนึ่ง ดังนั้น แม้จำเลยถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดและโจทก์คดีนี้ได้ยื่นคำร้องขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายก็เป็นกรณีที่โจทก์ไปดำเนินการใช้สิทธิเรียกร้องทางแพ่งในคดีล้มละลาย บทบัญญัติตามพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา 25 ไม่เกี่ยวกับกรณีคดีอาญาเล็กน้อยหรือสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปแต่อย่างใดจำเลยจะขอให้ศาลจำหน่ายคดีนี้ได้หรือไม่ จำเลยออกเช็ค 2 ฉบับ เมื่อธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงินเช็ค แต่ละฉบับ โจทก์นำคดีมาฟ้องโดยแยกฟ้องเป็น 2 ส่วนนวนโดยแต่ละส่วนนวนโจทก์ไม่ได้ขอให้นับโทษของจำเลยต่อจึ้นนับโทษ ต่อกันไม่ได้ เพราะเป็นการพิพากษาเกินคำขอ ซึ่งเป็นปัญหา ข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใด ยกขึ้นอ้าง ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยได้คดีทั้งสองส่วนนวนศาลชั้นต้นได้พิจารณาพิพากษารวมกัน โดย

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องทั้งสองส่วนนวนมีข้อความทำนองเดียวกันว่าโจทก์ได้รับเช็คธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด สาขาสมุทรปราการรวม 2 ฉบับ จำเลยลงชื่อสั่งจ่ายเช็คทั้งสองฉบับเช็คฉบับแรกจำเลยมอบให้นางสมพรรณ รวมศิลป์ เพื่อชำระหนี้เงินกู้ตามบันทึกข้อตกลงที่จำเลยทำไว้กับนางสมพรรณ ต่อมานางสมพรรณได้มอบเช็คให้โจทก์เพื่อเป็นการคืนเงินที่นางสมพรรณยืมไปจากโจทก์ส่วนเช็คฉบับที่สองจำเลยมอบให้โจทก์เพื่อชำระหนี้ที่จำเลยกู้เงินไปจากโจทก์ เมื่อเช็คแต่ละฉบับถึงกำหนด โจทก์นำเช็คไปเรียกเก็บเงิน แต่ธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงิน ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 ศาลชั้นต้นไต่สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่าคดีมีมูล ให้ประทับฟ้องจำเลยให้การรับสารภาพศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 เป็นความผิดหลายกรรมให้ลงโทษจำเลยทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 จำคุกกระทงละ 1 ปีรวมจำคุก 2 ปี จำเลยให้การรับสารภาพ มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้กระทงละหนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุกกระทงละ 8 เดือน รวมจำคุก 1 ปี 4 เดือนจำเลยอุทธรณ์ขอให้ลงโทษสถานเบาและรอลงโทษศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษาแก้เป็นว่า ลดโทษให้จำเลยกึ่งหนึ่งคงจำคุกกระทงละ 6 เดือนรวมจำคุก 12 เดือน นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นจำเลยฎีกาขอให้รอลงโทษหรือจำหน่ายคดี โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้

ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "สำหรับปัญหาที่จำเลยฎีกาขอให้รื้อการลงโทษนั้น เห็นว่าจำเลยออกเช็ค 2 ฉบับ แต่ละฉบับสั่งจ่ายเงินจำนวนมากหลังจากธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงินตามเช็คแล้วจำเลยมิได้ชวนชวนนำเงินมาชำระหนี้แก่โจทก์แม้เพียงบางส่วนเพื่อเป็นการบรรเทาความเสียหายแต่อย่างใด จึงไม่มีเหตุที่จะรื้อการลงโทษที่จำเลยฎีกาว่าศาลจังหวัดสมุทรปราการมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์จำเลยเด็ดขาดแล้ว ทำให้จำเลยไม่สามารถชำระหนี้แก่โจทก์ได้นั้นมิใช่เหตุที่จะนำมาประกอบดุลพินิจในการรื้อการลงโทษให้จำเลยที่ศาลล่างทั้งสองใช้ดุลพินิจไม่รื้อการลงโทษให้จำเลยนั้นเหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งคดีแล้ว ส่วนที่จำเลยฎีกาขอให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความนั้น เห็นว่าการที่ศาลจะมีคำสั่งจำหน่ายคดีได้คือ คดีอาญาเล็กน้อยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 37 กรณีหนึ่ง คดีเล็กน้อยตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7 กรณีหนึ่ง และสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 อีกกรณีหนึ่ง ดังนั้นแม้จำเลยถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดและโจทก์คดีนี้ได้ยื่นคำร้องขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายก็เป็นกรณีที่โจทก์ไปดำเนินการใช้สิทธิเรียกร้องทางแพ่งในคดีล้มละลายบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. 2483 มาตรา 25 ไม่เกี่ยวกับกรณีคดีอาญาเล็กน้อยหรือสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปแต่อย่างใด จำเลยจะขอให้ศาลจำหน่ายคดีนี้หาได้ไม่ฎีกาของจำเลยฟังไม่ขึ้นหนึ่ง จำเลยออกเช็ค 2 ฉบับ เมื่อเช็คแต่ละฉบับธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงินโจทก์จึงนำคดีมาฟ้องโดยแยกฟ้องเป็นสองสำนวนโดยแต่ละสำนวนโจทก์ไม่ได้ขอให้จำเลยต่อ จึงนับโทษต่อกันไม่ได้ เพราะเป็นการพิพากษาเกินคำขอ ฉะนั้นที่ศาลล่างทั้งสองพิพากษาให้จำเลยต่อแต่ละสำนวนต่อกันจึงไม่ชอบปัญหานี้เป็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อย แม้ไม่มีคู่ความฝ่ายใดยกขึ้นอ้าง ศาลฎีกาก็มีอำนาจยกขึ้นวินิจฉัยคดีได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบด้วยมาตรา 225"พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ลงโทษจำคุกจำเลยสำนวนละ 1 ปี เมื่อลดโทษให้กึ่งหนึ่งแล้วคงจำคุกสำนวนละ 6 เดือน โดยไม่นับโทษติดต่อกันนอกจากที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 2

องค์คณะ

สมชัย สายเชื้อ · ธรรมนุญ โชคชัยพิทักษ์ · พันธารุณ ปาณิกบุตร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/184/2542>